

Győri Ítéltábla

Az ügy száma:	Gf.II.20.144/2024/7/I.
A felperes:	Felperes1 (cím1)
A felperes képviselője:	jogi képviselő1 kamarai jogtanácsos (cím10)
Az alperes:	Alperes1 (cím11)
Az alperes képviselője:	jogi képviselő2 ügyvéd (cím12)
A per tárgya:	gazdasági társaság vezető tisztségviselője felelősségének megállapítása
Az elsőfokú bíróság neve és fellebbezéssel támadott határozatának száma:	Szombathelyi Törvényszék 7.G.40.050/2023/21-II.
A fellebbezést előterjesztő fél és a fellebbezés sorszáma:	alperes, 22. sorszám

Í t é l e t

Az ítéltábla az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

I.

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes 2019. március 8. napjától minősített többségi befolyással rendelkező tagja, majd 2021. június 25. napjától a cég – a továbbiakban adós - egyedüli tagja és ügyvezetője volt. Az alperes az adósban ténylegesen nem látott el vezető tisztségviselői feladatokat, azokkal édesapját, személylt bízta meg.

[2] A felperes az adóssal szemben több alkalommal kezdeményezett végrehajtási eljárást, elsőként 2019. július 19-én, a felszámolást megelőzően utoljára 2021. szeptember 24-én. Az adós adófolyószámlatartozása a 2021. évben 331.463,- Ft, míg a 2022. évben 40.408.003,- Ft, a 2023. évben 67.127.663,- Ft volt. Az adós a 2020. évi beszámoló szerint 27.495.000,- Ft forgóeszközzel, illetve 28.593.000,- Ft rövid lejáratú kötelezettséggel rendelkezett, eredménytartaléka mínusz 27.176.000,- Ft volt.

[3] Az adós felszámolását a Szombathelyi Törvényszék 2022. július 2. napján jogerőre emelkedett 5.Fpk.10/2022/7. számú végzésével rendelte el. Az elsőfokú bíróság a 2024. január 6. napján jogerőre emelkedett 31.Fpk.10/2022/31. számú végzésével jóváhagyott közbenső mérleg szerint az alperes ugyan felvette a felszámolási eljárás során a kapcsolatot a felszámolóval, de a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. § (1) bekezdése szerinti kötelezettségeinek csak részben tett eleget. Nem adta át leltár szerint az adós vagyonát és iratait, nem készítette a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal záróleltárt és éves beszámolót, az eredményfelosztás után zárómérleget és adóbevallást, az adós iratairól nem készített iratjegyzéket és irattári anyagot. A közbenső mérleg szerint 96.133.847,- Ft összegű hitelezői igény kielégítésére nincs fedezet a felszámolási eljárásban. A 2021. évi beszámoló, illetve a 2022. év január 1. – 2022. július 11. napját átfogó időszak tevékenységet záró beszámolója késve, csak 2023. január 10-én került közzétételre, ekkor is valamennyi sorában – a valóságnak meg nem felelő – nullás adattartalommal.

[4] A felperes az adósnál a felszámolás alatt utólagos adóellenőrzést végzett. Az ellenőrzés során azt állapította meg, hogy a nullás tartalmú beszámolókkal szemben a 2021. évben és a 2022. évből 2022. június 30-ig az adós tevékenységet végzett, gépjárműveket értékesített, értékesítési számlákat állított ki, s azokból árbevétele keletkezett, bért fizetett ki és bankszámláin pénzmozgás történt. A felperes 9304073755 számú határozatával 9.348.000,- Ft, 7935353572 számú határozatával 11.563.000,- Ft, 2995972596 számú határozatával 36.063.000,- Ft adóhiányt állapított meg. Az adóellenőrzés 2022. október 6-i jegyzőkönyve szerint az adós nem adta át a vizsgálathoz szükséges bizonylatokat a revizor részére. Az alperes édesapja, mint az alperes meghatalmazottja – egy 2023. január 30-án kelt iratban - akként nyilatkozott, hogy az adós könyvelési iratait azért nem tudta a felszámolóbiztos

részére átadni, mivel az iratok egy költözés során 2022. októberében véletlenül egy szeméttelre kerültek kiszállításra.

[5] Az adós Bank1-nél vezetett bankszámlájának forgalmából az volt megállapítható, hogy az alperes ügyvezetőségének kezdetétől az adós felszámolásáig 67.237.000,- Ft került kifizetésre úgy, hogy a kifizetések adós gazdálkodásához kapcsolódó felhasználása nem igazolható.

I.: Az alperes részére tagi kölcsön visszafizetése címén 2021. június 28. napján 208.000,- Ft, 2021. július 2. napján 580.000,- Ft, 2022. január 28. napján 2.440.000,- Ft került kifizetésre.

II.: Jogcím megjelölése nélkül kifizetésre került az alperes részére 2022. február 2. napján 2.000.000,- Ft, 2022. február 23. napján 500.000,- Ft.

III.: A cég8 üzleti partnertől az adós bankszámlájára érkező jóváírások 2022. februárjáig nagyrészt továbbutalásra kerültek jogcím megjelölése nélkül a cég1 részére, melynek tulajdonosa és egyben ügyvezetője a továbbutalások időszakában ugyancsak az alperes volt. Az adós és a cég1 között ebben az időszakban számlamozgás nem történt.

IV.: Az alperes ügyvezetősége alatt az alperes édesanyja, tanú2 részéről is több ízben készpénzfelvételre került sor az adós bankszámlájáról.

II.

[6] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy az alperes, mint az adós ügyvezetője, az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el, s ezáltal a társaság vagyona 67.237.000 Ft-tal csökkent, amivel a hitelezők követelésének kielégítését megghiúsította.

[7] Keresete alapjaként hivatkozott a Cstv. 33/A. § (1)-(5) bekezdéseiben, a Cstv. 31. § (1) bekezdése a)-d) pontjaiban, a Cstv. 83/R. § (4) bekezdésében, valamint a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Számv.tv.) 153. § (1), 154. § (1) és 154/B. § (1) és (2) bekezdéseiben foglaltakra. A kereseti tényállásban előadta, hogy 2021. június 25-től 2022. július 12-éig (a felszámolás kezdő időpontjáig) az alperes volt az adós vezetője. A felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett hitelezői igények mértéke 96.133.847,- Ft. Ebből a felperes hitelezői igénye 67.237.000,- Ft. A 2021. évi és a 2022. tört évi beszámoló szerint az adós eszközökkel nem rendelkezik, a hitelezői igények kielégítésére fedezet nincs. Az alperes a beszámoló közzétételére vonatkozó kötelezettségét 2021. évre és 2022. tört évre vonatkozóan nem teljesítette és nem tett eleget teljeskörűen a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában foglalt kötelezettségeinek. Ezzel ellehetetlenítette az adós valós pénzügyi helyzetének megismerését

[8] Emiatt a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó, melyre figyelemmel - az ellenkező bizonyításáig - bizonyítottanak tekintendő, hogy az adós az alperes vezetősége alatt

fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt és ebben az időszakban az alperes a hitelezői érdekeket nem vette figyelembe. Nem alapozza meg a felróhatóság hiányát az iratátadási kötelezettség elmulasztása vonatkozásában az – az egyébként semmivel nem igazolt – állítás, mely szerint az adós iratai a szeméttel együtt elszállításra kerültek.

[9] Utalt a Kúria BH2014.188., illetve BH2016.179. számon közzétett határozataira, valamint a Kúria Gfv.30.544/2018/4. számú ítélete [40] bekezdésében foglaltakra, melyek szerint az adóssal szembeni követelések esedékességkor történő kielégíthetőségének megítéléséhez az adós teljesítésre fordítható likvid vagyona vetendő össze az adós esedékes tartozásaival. 2021-től kezdődően az alperesnek felróható okból nem áll rendelkezésre az adós vagyoni helyzetének meghatározására adat. A rendelkezésre álló adatok alapján 2021. január 1. napján már fennállt az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete. A 2020. évi mérleg szerint a rövid lejáratú kötelezettségek összege már meghaladta a forgóeszközök értékét. Figyelembe kell venni, hogy az adós tartozásainak nagy részét csak az utólagos adóellenőrzés állapította meg, mely adófizetési kötelezettség eredeti esedékessége releváns, az pedig a vizsgált időszakhoz kötődik. (BH2015.343.) Az eredménytartalék mínusz 27.176.000,- Ft volt, azaz az adós veszteséges volt. Az adós adófolyószámla egyenlegének alakulása is az önkéntes teljesítés hiányát és a végrehajtással beszedhető összegek csökkenését igazolja.

[10] Az adós mérlegadatokkal 2021. január 1. napjától igazolt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete miatt az alperesnek a hitelezői érdekek figyelembevételével kellett volna eljárnia. Elvárható volt tőle az adós beszámolóinak, az adós pénzügyi helyzetének ismerete. Mivel az adófolyószámlájához is hozzáfért, annak tartalmát is ismernie kellett, így azt is tudnia kellett, hogy 2021. első negyedévtől az adósnak a felperessel szemben be nem vallott kötelezettségei állnak fenn és lejárt esedékességű végrehajtás alatt álló adótartozása is van.

[11] Az alperes azonban nem a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el, a hitelezői veszteségek csökkentése érdekében nem szüntette be az adós tevékenységét és nem kezdeményezte annak felszámolását, annak ellenére, hogy tulajdonosként sem rendezte az adós pénzügyi helyzetét. Az alperes vezetősége alatt több alkalommal tagi kölcsön visszafizetésre került sor, ami az adós aktív vagyonát csökkentette. (BH2022.183. számon közzétett Kúria Gfv.VI.30.325/2021/4. számú döntés [40] bekezdés). Emellett az adós bankszámláját folyamatosan leürítették a kapcsolt vállalkozás (cég) részére történt átutalások és a nagyobb összegű készpénzfelvételek. Az online-rendszer alapján a kapcsolt vállalkozás és az adós között számlázás nem történt. A készpénzfelvételek sorsa pedig nem követhető. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, s azon belül az alperes ügyvezetősége alatt összesen 67.237.000,- Ft került az adós bankszámlájáról a fenti címeken kifizetésre vagy átutalásra. Ezek a kifizetések csökkentették az adós vagyonát, ezáltal a hitelezők követelésének kielégítése teljes mértékben meghiúsult.

[12] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az adós tevékenységében ténylegesen nem vett részt, az adós vezetésével kapcsolatos feladatokat ténylegesen nem ő látta el. Valóban csak részben tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdésében írt kötelezettségeinek, de erre önhibáján kívüli okból került sor. Az iratok elvesztését és annak okát a felperesnek 2023. április 12. napján kelt levelében be is jelentette. Vitatta, hogy az adós 2021. január 1. napjától lett volna fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben. A 2020. évi mérleg önmagában nem igazolja azt, hogy az adós az esedékes

tartozásait ne tudta volna kielégíteni. A vállalkozás veszteségének külső forrásból történő finanszírozása nem egyértelműen jelent fizetéseképtelen helyzetet. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontja – a második negyedévi adóbevalláshoz köthető módon – 2021. július 20. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet keresethez képest későbbi időpontjából fakadóan vitatta a felperes által állított vagyonsökkenés mértékét is.

[13] 2021. június 15. napjától látott el ügyvezetői tisztséget, emiatt a 2021. első negyedévi adóbevallás és az ahhoz kapcsolódó 2021. április 20-i esedékességű adófizetési kötelezettség teljesítésének elmulasztásáért nem ő felel. Az ügyvezetősége előtt visszafizetett tagi kölcsönök sem vehetők figyelembe. A tagi kölcsön visszafizetése egyúttal az adós tartozásait is csökkenti, emiatt az ügylet nem kifogásolható

[14] Könyvszakértő kirendelését kérte a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjának meghatározására, illetve annak bizonyítására, hogy a hitelezők érdekeit figyelembe vette. Arra hivatkozott, hogy függetlenül attól, hogy az adós könyvelési iratai nem állnak rendelkezésre, egy könyvszakértő állást tud foglalni a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte időpontja kérdésében.

III.

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes, mint a cég2 vezető tisztségviselője az adós gazdálkodó szervezet fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona 67.237.000 Ft-tal csökkent, illetve a hitelezők követelésének teljes mértékben történő kielégítését a fenti összeg erejéig megghiúsította.

[16] Határozata indokolásában abból indult ki, hogy a jogerős közbenső mérlegben rögzített tényállás alapján a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alkalmazandó, így az alperesnek kellett bizonyítania azt, hogy vezetői tisztsége időtartama alatt nem következett be az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete vagy ha ilyen körülmény fenn is állt, a vezetési feladatai ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. A Pp. 237. § (2) bekezdése alapján adott tájékoztatás alapján a felperes a Cstv. 33/A.§-a (5) bekezdése által nem érintett további törvényi tényállási elemeket bizonyította, míg az alperes a fenti bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni és a Cstv. 33/A. § (4) bekezdése szerinti kimentési okot sem igazolt. A névleges ügyvezetőségre történő hivatkozás nem kimentési ok. (Fővárosi Ítéltábla Gf.XIII.40.002/2012/13. számú ítélet)

[17] A cégnyilvántartás adatai szerint az alperes 2021. június 25. napjától volt ügyvezető, így a kereset szerinti felelőssége is ezen időponttól vizsgálendő. A megelőző időszaknak (2021. január1.-2021. június 24.) nincs jelentősége. Azt az alperes sem vitatta, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete 2021. július 1. napján már fennállt. Az ezt megelőző időszak amiatt nem bírt jelentőséggel, mert a felperes keresetében a vagyonsvésztest eleve a későbbi, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem vitatott időszakára állította.

[18] A per adatai alátámasztották azt, hogy 2021. június 25. napjától a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet objektív és szubjektív feltétele egyaránt fennállt. Ez következik a 2020. évi beszámoló adataiból és abból, hogy az adós felszámolásához vezető számlák esedékessége is 2021. május 3. és 2021. május 31. napja közé esett. E fizetési kötelezettségének az alperes vezetősége időszakában, még a 2021. október 19-én kelt csődjogi fizetési felszólítás ellenére sem tett eleget az adós.

[19] A vagyoncsökkenés tényét és mértékét igazolta az adófolyószámla egyenlege, mely szerint 2021. június 25-től 67.237.000,- Ft került kifizetésre. A hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsulását igazolta a jogerősen jóváhagyott felszámolási közbenső mérleg.

[20] Az alperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően köteles lett volna a Polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:189. § (1) bekezdés c)-d) pontja alapján késedelem nélkül összehívni az adós taggyűlését, melyen az alperesnek, mint a társaság egyedüli tagjának a Ptk. 3:189. § (2) bekezdése szerinti döntéseket kellett volna meghoznia. Ezzel szemben az adós a tevékenységét tovább folytatta, folyószámláját folyamatosan kiürítette. Emiatt az alperes mulasztása és a bekövetkezett eredmény (vagyonvesztés, illetve a hitelezői követelések teljes mértékben történő kielégítésének megghiúsulása) közötti okozati összefüggés is fennáll.

[21] A könyvszakértő kirendelése iránt előterjesztett alperesi bizonyítási indítvány teljesítése szükségtelen, az indítvány – mivel az alperes nem tett eleget az adósi iratok megőrzésére vonatkozó kötelezettségének – alkalmatlan is a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet cáfolatára, ezért azt 21-I. számú végzésével elutasította.

IV.

[22] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára utasítása iránt az alperes terjesztett elő fellebbezést. Kifejtett álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan állapította meg, a hiányosan megállapított tényállás is iratellenes. Érdemi döntése a jogszabályok téves értelmezésén alapul. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját iratellenesen és spekulatív módon határozta meg. Emiatt a per szempontjából döntő kérdésben lényegében elmulasztotta megállapítani a tényállást, ami az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését megalapozó súlyos eljárási szabálysértés. Amennyiben nem bizonyított a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontja, úgy annak fennállta sem igazolt és a vezetői felelőssége megállapítása is jogsértő.

[23] A felperes 2021. január 1. napjában jelölte meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját, amit ő vitatott, s azt 2021. július 20. napjára tette. A bírói gyakorlat szerint ennek vizsgálata szakkérdés, így nem lett volna mellőzhető az általa kért szakértői bizonyítás lefolytatása. Nem a bíróság feladata előre „megjósolni” a szakértői bizonyítás sikertelenségét. Az ehhez szükséges iratanyag rendelkezésre állt (beszámolók, bankszámlakivonatokat, NAV folyószámla adatai, adóhatározatok). Emiatt nem volt releváns az, hogy az iratok megőrzésére vonatkozó kötelezettségének mennyiben tett eleget.

[24] Pf.6.számú beadványában – orvosi kezelési iratok csatolása mellett – kérte, hogy a bíróság rendeljen ki igazságügyi pszichiáter szakértőt az alperes belátási képessége vizsgálatára, mert az – álláspontja szerint – ügyvezetői tisztsége alatt jelentősen korlátozott volt/hiányzott. Ezt az elsőfokú bíróságnak az alperes személyes meghallgatása során és az akkor csatolt orvosi irat alapján már észlelnie kellett volna.

[25] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Arra hivatkozott, hogy az alperes nem adott elő fellebbezésében olyan körülményt, mely a per helyesen értékelt adataival szemben az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete hiányát igazolná. A rendelkezésre álló adatok a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltát alátámasztották a kereset szempontjából releváns időszakra. Ez iratanyag hiányában pontosabban szakértő útján sem határozható meg. Az alperes bizonyítási indítványa – ahogy arra az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá – alkalmatlan és szükségtelen, így mellőzendő volt. Az alperes pszichiáter szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványa elutasítandó, mert részben már az elsőfokú eljárásban is rendelkezésre álló iraton alapul, a másik irat pedig amiatt nem releváns, mert az alperes ügyvezetősége megszűnése utáni időszakra vonatkozik.

V.

[26] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[27] Az alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló kérelem nélkül, kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését kérte azon okból, hogy az elsőfokú bíróság nem állapította meg a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges azon kérdésben, hogy mi volt az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete kezdő időpontja. Emiatt az ítéltábla a Pp. 370. § (1) bekezdése, a Pp. 371. § (1) bekezdése a)-d) pontjai és a Pp. 382.§-a korlátai között kizárólag abban a vonatkozásban bírálta felül az elsőfokú ítéletet, hogy az alperes fellebbezésében megjelölt eljárási szabálysértés fennáll-e, s ha igen, úgy kizárólag ezen okból indokolt-e a Pp. 381. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése.

[28] Az ítéltábla az alperes fellebbezését a fenti korlátok mellett – az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint – nem találta alaposnak. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállta a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése alapján igazolt, azt megerősítik egyéb peradatok is. A perbeli irathianyos esetben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállta szakértő bevonása esetén sem lett volna ítéleti bizonyossággal cáfolható. Emiatt az elsőfokú bíróság nem követett el jogszabálysértést, amikor - mint alkalmatlan bizonyítást - mellőzte az alperes könyvszakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványának a teljesítését. (Pp.275.§)

VI.

[29] Az elsőfokú ítélet indokolása annyiban iratellenes, hogy az alperes nem 2021. július 1. napján, hanem - a fellebbezésben foglaltaknak megfelelően - 2021. július 20. napján jelölte meg az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját. A

2021. július 1. napi időpontra nem az alperes, hanem az alperesi érvelés téves felhívásával a felperes jogi képviselője hivatkozott (19. sorszám alatti jegyzőkönyv 2. oldal utolsó bekezdés). A fenti időpont tekintetében az ítéltábla az elsőfokú ítélet indokolását módosítja. E pontatlanság azonban nem alapozza meg az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az ügy érdemére ugyanis - az alábbiakban szerint - nem volt kihatással.

[30] Helyesen ítélte úgy az elsőfokú bíróság, hogy egyrészt a 2021. és 2022. évi beszámoló letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettség elmulasztása, másrészt a Cstv. 31. § (1) bekezdés a-d) pontjában foglaltak elmulasztása miatt a Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerinti bizonyításra vonatkozó szabály (ami az elsőfokú ítéletben foglaltakkal szemben nem vélelem) alkalmazására alapot adó tényállás megvalósult. Az alperes költözködéssel összefüggő, iratok elvesztésére történő, semmivel alá nem támasztott hivatkozása a mulasztás vétlenségének igazolására alkalmatlan. Az iratok ilyen körülmények mellett történt elvesztése csak a vezető felróható magatartása mellett képzelhető el.

[31] Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság azt, hogy a keresetben állított időszakból a 2021. január 1. napja és 2021. június 24. napja közötti időszaknak nincs jelentősége. Közömbös, hogy ekkor fennállt-e az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete, mert az alperes a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti felelőssége csak vezetői tisztsége időszakára (2021. június 25. – 2022. július 12.) vizsgálendő. Ezen időszak nagy részére (2021. július 20. napjától számítottnak) az alperes sem vitatta azt, hogy az adós már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt. Emiatt a Cstv. 33/A.§-a (5) bekezdése keretében az alperesi ellenbizonyítás tárgyát kizárólag 2021. június 25. – 2021. július 19. napja közötti időszak képezte.

[32] A Cstv. 33/A. § (5) bekezdése szerint részben megforduló bizonyítási teher miatt nem a felperesnek kellett bizonyítania, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete az alperes vezetői tisztségének fenti időszakában (2021. június 25.-2021. július 19.) is fennállt, hanem az alperes tartozott ezt cáfolni, annak igazolásával, hogy e vitatott időtartama nem volt az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben, vagy ha ilyen körülmény fenn is állt a vezetési feladatait ellátása során a hitelezői érdekeit is figyelembe vette.

[33] A kizárólag az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezési kérelem miatt a másodfokú felülbírálat szempontjából csak annak volt jelentősége, hogy az eljárási szabályok megsértésével mellőzte- e az elsőfokú bíróság az alperes bizonyítási indítványának teljesítését. Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete kezdő időpontjának vizsgálata az elsőfokú ítélet [25] bekezdésében foglaltakkal szemben nem volt szükségtelennek minősíthető, hiszen az ellenbizonyítás kötelezettsége következik a Cstv.33/A.§. (5) bekezdéséből és a keresetben állított, vagyonvesztést eredményező cselekményekre ugyan nagyjából, de nem kizárólag olyan időszakban került sor, melyre vonatkozóan az alperes maga sem vitatta a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltát. Az adós bankszámla forgalma vonatkozásában sérelmezett cselekményből a vitatott időszakra (2021. június 25. – 2021. július 19.) esett két tagi kölcsön kifizetés (2021. június 28. napján 208.000 forint, 2021. július 2. napján 580.000 forint, valamint 4 készpénzfelvétel 2021. július 1. napján 1.000.000 forint, valamint háromszor 200.000 forint.). A bizonyítás - annak sikere esetén – ezen összegek erejéig elvileg az alperes számára kedvezőbb döntésre vezethetett volna, így fellebbezése alapot adhatna az elsőfokú eljárás részbeni megismétlésére. Ennek ellenére az ítéltábla sem találta indokoltnak a szakértői bizonyítás elrendelését. A konkrét

esetben a per egyéb adatai ismeretében nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a bizonyítandó tény bizonyítására alkalmatlannak minősítette a kért bizonyítást.

[34] A fellebbezésben foglaltakkal szemben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját nem feltétlenül kell naptári napi pontossággal meghatározni, csupán olyan pontossággal, amely a kereseti kérelem megalapozott elbírálásához feltétlenül szükséges. (A Kúria Polgári Kollégiuma Joggyakorlat-elemző csoport 2016.El.II.JGyG.2. „a vezető tisztségviselők hitelezőkkel szembeni felelőssége” tárgykörben felállított joggyakorlat elemző csoport összefoglaló véleménye A/II.2.2. pontja) Az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének megítélése a fellebbezésben foglaltakkal szemben nem feltétlenül szakkérdés. A joggyakorlat-elemző csoport összefoglaló véleménye szerint erre az összetettebb, nehezebben megítélhető helyzetekben került sor.

[35] Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy a Cstv.33/A §-a (5) bekezdése mellett a rendelkezésre álló adatok is azt támasztják alá, hogy az alperes vezető tisztsége teljes tartama alatt – így a vitás 4 hétben is – fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt az adós. Az elsőfokú bíróság helyesen értékelte mindazon körülményeket, melyek ezt alátámasztották. A 2020. évi beszámoló szerint a rövid lejáratú kötelezettségek mértéke meghaladta a forgóeszközök értékét, az adós működése veszteséges, az eredménytartaléka negatív volt. Helyesen vette figyelembe az elsőfokú bíróság a sorozatos adóvégrehajtás tényét, illetve az adóhatóság határozataival megállapított adóhiányt annak eredeti esedékessége szerinti időponttal. (BH2015.343) A cégnyilvántartás adatai szerint az adós 2019. július 19-től számítottan a felszámolásáig szinte folyamatosan adóvégrehajtás alatt állt (2019. július 23-tól 2019. augusztus 2.; 2019. szeptember 23-tól 2020. november 23.; 2021. május 28-tól 2021 június 9.; 2021. október 1-től 2022. október 18. közötti időszakokban). A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállta mellett szól a felszámolás kezdő időpontjában az adósi vagyon teljes hiánya, valamint az, hogy az adós felszámolási eljárásában bejelentett hitelezői igények mértéke (96.133.847 forint) jelentősen meghaladta az adós bankszámláján megjelenő és vagyonszökkenéssel érintett tételek mértékét. Alapvető jelentősége volt annak is, hogy az adós felszámolásának elrendelését megalapozó, az alperes ügyvezetőségénél korábbi (2021. május 3. és 2021. május 31.) esedékességű hitelezői követelés az alperes ügyvezetővé válása ellenére – a szakértő által vizsgálandó időszakban - sem került rendezésre.

[36] Ezen közvetett bizonyítékok kellően zárt láncolata oly módon támasztotta alá azt, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet az alperes teljes ügyvezetősége alatt fennállt, hogy annak cáfolatára – az adós könyvelési iratanyaga és a beszámolók éppen alperesnek felróható hiánya mellett – az alperes által előterjesztett, könyvszakértő bevonására irányuló bizonyítási indítvány nem volt alkalmas.(Pp.276.§ (5) bekezdés) A fellebbezésében felhívott okiratok (a beszámolók, a bankszámla kivonatok és a NAV folyószámla adatai és a NAV határozatai) ismeretében, de a könyvelés és az adós gazdálkodásának tételes ismerete hiányában nem lenne – ítéleti bizonyossággal – szakértő bevonásával sem cáfolható az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete. A nullás beszámolók a kérdéses időszak megítélésében érdemi információt nem adnak.

[37] Az alperes Pf.6.számú beadványában az alperes belátási képességének szakértő általi vizsgálatára indítványozott bizonyítást az ítéltábla mellőzte. E beadvány – bár ezirányú kifejezett kérelmet nem tartalmazott, de tartalma szerint - egyrészt ellenkérelem változtatás

volt, másrészt utólagos bizonyításra irányult. A belátási képesség hiányára hivatkozó védekezés amiatt a Pp. 7.§ 4. pont a) alpontja szerinti ellenkérelem-változtatás, mert abban az alperes korábbi jogállásához képest eltérő, illetve további, a kereset teljesítését gátló anyagi jogi kifogásra hivatkozott.

[38] A Pp. 373.§ (1) bekezdése értelmében a fellebbezésben és a másodfokú eljárás során – a (2) –(5) bekezdésben foglalt kivételekkel – a keresetet, illetve az ellenkérelmet megváltoztatni nem lehet, utólagos bizonyításnak nincs helye. A Pp.373.§ (2) bekezdése szerint a fellebbezésben új tény állítására akkor kerülhet sor, ha az új tény a fél önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fellebbező fél tudomására vagy következett be, feltéve, hogy az elbírálás esetén rá nézve kedvezőbb ítéletet eredményezhetett volna. A Pp.373.§ (3) bekezdése alapján ellenkérelem-változtatásnak is csak akkor van helye, ha az a (2) bekezdés szerinti ténnyel áll közvetlen okozati összefüggésben. A fél akkor terjeszthet elő új bizonyítási indítványt, illetve bocsáthat rendelkezésre további bizonyítási eszközt, ha az a (2) bekezdés szerinti tény bizonyítására, vagy a keresete, ellenkérelme alapjául korábban hivatkozott tény bizonyítására szolgál, feltéve, hogy az önhibáján kívüli okból az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a tudomására vagy keletkezett.

[39] A fentiekből következően az ellenkérelem megváltoztatásának a tények Pp.373.§ (2) bekezdés szerinti megengedett megváltoztatása nélkül nincs helye. Az alperesi kérelem alapjaként csatolt egyik orvosi irat kelte (2020. július 27.) igazolja, hogy az ellenkérelem változtatás és az utólagos bizonyítás alapját képező tény nem az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott az alperes tudomására. Arra nem hivatkozhat, hogy arról az önhibáján kívüli okból nem tudott. Az alperesi képviselő a fellebbezési tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy már az alperes személyes meghallgatása során észlelték és egy, az elsőfokú eljárásban csatolt orvosi okirat alapján észlelnie kellett volna az elsőfokú bíróságnak az alperes belátási képessége hiányát vagy korlátozott voltát. A belátási képességgel kapcsolatosan értékelni és szakértő által utólagos bizonyítás keretében vizsgálni kért körülmény nem az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően keletkezett, s nem is az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztését követően jutott a fél tudomására. A fellebbezési tárgyaláson hivatkozott 18. számú orvosi igazolás 2024. április 8. napján kelt és e napon került csatolásra az alperes jogi képviselője által. Az alperesi képviselő az alperes személyes meghallgatása során (a 2024. június 5-i tárgyaláson) is jelen volt. Amely körülmények észlelését az elsőfokú bíróságtól utólag elvárja, azt neki is észlelnie kellett. Az, hogy ennek ellenére az alperes belátási képességét érintően nem élt az elsőfokú eljárásban ellenkérelem változtatással, az alperes belátási képességet érintő új tényt nem adott elő, illetve nem élt utólagos bizonyítással, nem tekinthető önhibán kívülinek. Mindez megalapozta az ellenkérelem változtatás elutasítását és az utólagos bizonyítás mellőzését.

[40] A fentiekre tekintettel az ítéltábla a Pp. 382. §-a alapján az elsőfokú ítéletet – az ügy érdemét nem érintve – helybenhagyta.

[41] Az eredménytelenül fellebbező alperes a másodfokú eljárási költségeit a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján maga viseli. A felperes fellebbezési ellenkérelmében a másodfokú eljárási költségeit nem számította fel, így erről az ítéltáblának nem kellett határoznia (Pp. 81. § (1) bekezdés, Pp. 82. § (3) bekezdés).

Győr, 2025. január 16.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.
a tanács elnöke

Dr.Mészáros Zsolt s.k.
előadó bíró

Dr.Kovács Zsolt s.k.
bíró